

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(м. Полтава, 6 грудня 2021 року)

Полтава
2021

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)
Кафедра міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

За загальною редакцією В. Ю. Стрілець

(м. Полтава, 6 грудня 2021 року)

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 33(100):167.1-021.412]:339.92-044.992](082)

A43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено.

Редакційна колегія:

В. Ю. Стрілець, д. е. н., професор кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Актуальні проблеми теорії та практики міжнародних економічних відносин в умовах глобальної трансформації : матеріали наукової конференції студентів та молодих учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (м. Полтава, 6 грудня 2021 року) / за заг. ред. В. Ю. Стрілець. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 88 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., рос. та англ. мовами.

ISBN 978-966-184-420-8

У матеріалах наукової конференції представлено дослідження студентів та молодих учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини з актуальних проблем міжнародних економічних відносин.

УДК 33(100):167.1-021.412]:339.92-044.992](082)

Для студентів ЗВО, аспірантів, викладачів.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2021

ISBN 978-966-184-420-8

ЗМІСТ

Бабко М. Ю., Стрілець В. Ю. Драйвери розвитку експортно-імпоротної діяльності українських підприємств	5
Говтвяниця К. В., Флегантова А. Л. Сутність поняття «конкурентоспроможність підприємства» в умовах економічної глобалізації	10
Деканадзе К. В., Яновська В. Г., Клименко В. І. Міжнародна комунікаційна політика ТНК	14
Плужник Д. В., Артеменко А. В. ТНК у системі сучасного міжнародного бізнесу (на матеріалах компанії «APPLE INC.»)	17
Свірякіна А. А., Франко Л. С. Роль нейромаркетингу у просуванні продукції компанії «PepsiCo, Inc.».....	20
Алимырадов Ю., Пожар А. А. Пути повышения международной конкурентоспособности компаний автомобильного рынка	24
Зейналов Н., Стрилец В. Ю. Проблемы инновационного развития национальной экономики Украины.....	28
Кадыров Т., Стрилец В. Ю. Масштабы и основные направления деятельности ТНК	32
Habeeb Ahmed, Pozhar Artem. Economics characteristics and basic types of trade intermediaries.....	37
Immaculate Yankho Chawanda, Flehantova Anna. The influence of globalization on national economies' development	41
Katoui Mohammed, Artemenko Anna. Demutualization of cooperatives as a risk factor for cooperative movement	44
Njabulo Dlamini, Artemenko Anna. International marketing strategy of a company (a case study of «Volkswagen AG»).....	48
Sylvester Tetteh Kwao, Pozhar Artem. Labor migration in the context of european integration.....	52
Єжелій Ю. О., Артеменко І. А. Особливості інноваційної діяльності компаній КНР	56

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ КНР

Ю. О. Єжелій, студент 2 курсу спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародні економічні відносини» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

І. А. Артеменко, к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин – науковий керівник

Анотація. Стаття присвячена питанням розвитку інновацій та наукових розробок у КНР, відзначена роль технопарків та вироблених у них технологічних продуктів, які мають широкий попит на внутрішньому ринку. Стаття розкриває необхідність вивчення позиції КНР в світі інновацій та застосування даного досвіду в умовах України.

Ключові слова: інновації, потенціал, конкурентоспроможність, промислове виробництво.

INNOVATION ACTIVITY FEATURES OF COMPANIES IN PRC

Abstract. The article is devoted to the development of innovations in China, explaining the role of technology parks and technology products produced in them, which are in great demand in the domestic market. The article reveals the need to study the position of China in the innovation world and the application of Chinese experience in Ukraine.

Keywords: innovation, potential, competitiveness, industrial production.

Постановка проблеми. В умовах розвитку науково-технічного прогресу перед кожною країною стоїть завдання ефективного використання та нарощування свого інноваційного потенціалу завдяки швидкому пристосуванню до змін у міжнародній економічній системі. Держава, яка проводить ефективну ринкову стратегію, повною мірою використовує та розвиває свій економічний, науково-технічний, інноваційний потенціал, займає більш високі конкурентні позиції на міжнародній арені.

Покажемо, у цьому випадку, прикладом є досвід Китайської Народної Республіки (КНР), яка протягом останніх 50 років активно нарощує свій економічний та інноваційний потенціал. Підвищення рівня інноваційності промислового виробництва стало одним із досягнень Ху Дзіньтао, у період правління якого (2003–2012 рр.) головним вектором китайської національної ідеї стало стимулювання кожного підприємця до самостійного інноваційного розвитку.

Успіхи в інноваційному розвитку КНР підтверджуються зростанням обсягів ВВП, залученням інвестицій у фундаментальні наукові дослідження, патентною активністю, розширенням обсягів високотехнологічного експорту, збільшенням кількості дослідників на 1 млн населення, а також випускників університетів інженерних спеціальностей та технічних співробітників. Все це дозволило країні зайняти провідні позиції у світових рейтингах, наростити та ефективно використати інноваційний, науково-технічний та виробничий потенціали.

У цьому контексті значний науково-практичний інтерес викликають інструменти і заходи державного регулювання та підтримки інновацій у КНР.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Аналізу інноваційної складової розвитку економіки КНР присвячені роботи багатьох авторів, таких як: Го Сібай, Л. Ксієлін, Лв. Пінг, Тіє Пен, Ж. Тінгтінг, І. Мінгйуе, Д. Нонгі, А. В. Хоменко, Шень Чжіюй та інші.

Формулювання мети. Мета дослідження – визначення особливостей інноваційної діяльності компаній КНР.

Виклад основного матеріалу дослідження. Механізм сприяння розвитку інновацій у КНР базується на державній

підтримці підприємств з інноваційними технологіями, що реалізується через програму заохочення технологічних інновацій шляхом пільгового оподаткування підприємств з інноваційними технологіями та надання їм кредитів для впровадження цих технологій у виробництво. У КНР також активно працюють галузеві технологічні центри, які спільно з науково-дослідними інститутами займаються науковими розробками з метою їхнього впровадження у виробництво для підвищення конкурентоспроможності ключових галузей промисловості.

Не менш важливу роль для розвитку національної інноваційної системи в країні відіграє створення технопарків, завдяки яким залучаються іноземні інвестиції та інтелектуальні ресурси з різних країн світу до розвитку високотехнологічного сектора. Як приклад можна навести Цаохецьзін, Гуанжоу, Міньханьг Нінгбо, технологічний парк спільного розвитку технологій КНР та Сінгапуру – Сучжоу.

Основу розвитку економіки знань КНР становить науково-технічна сфера, в якій вирізняють три рівні:

- фундаментальні дослідження;
- інноваційні наукові дослідження;
- сфера застосування високих технологій.

Органи державного управління КНР застосовують різні підходи, спрямовані на збільшення комерціалізації результатів наукових досліджень та усунення диспропорцій у розвитку між окремими регіонами країни та рівнями інноваційного потенціалу підприємств різних форм власності.

За останні кілька років населення КНР було вмотивоване суттєвими досягненнями країни в галузі науки та техніки. КНР успішно запустила перший у світі квантовий супутник, здійснює квантові експерименти в космічному масштабі, створила найшвидші у світі суперкомп'ютери Sunway Taihu Light та Tianhe, тощо. Прогрес у сфері інновацій не обмежується тільки національним рівнем. Китайські компанії мають вплив на повсякденне життя людей у всьому світі, змінюючи його.

Варто охарактеризувати основні особливості китайських інновацій:

- технічний підхід до інновацій (запозичення, переробка, засвоєння та відтворення). Технічне запозичення, імітація та створення аналогів – це найбільш поширений шлях інновацій-

ного розвитку, яким йде більшість компаній і виробництв КНР. Він передбачає широкомасштабне впровадження інноваційних технологій на ранній стадії реформи та відкритості, організоване та здійснюване урядом у таких галузях, як машинобудування, та розробку нової концепції управління державою, заснованої на великих технологіях та проектах (наприклад, будівництво високошвидкісної залізниці). Інший шлях передбачає спонтанне технологічне навчання або наслідування передових підприємств (більш типовим є спільне підприємство та співпраця з підприємствами з іноземними інвестиціями);

– інтеграція інновацій як засіб підвищення їхньої конкурентоспроможності. Для багатьох підприємств КНР низька собівартість свого продукту – важлива конкурентна перевага, яка досягається не лише за рахунок дешевої робочої сили, а й завдяки інтеграції інновацій у галузі технологій, системи менеджменту, виробничого процесу та інших сфер [1]. Наприклад, на ранній стадії великомасштабного виробництва акумуляторних батарей компанія BYD здійснювала інновації виробничого процесу на основі технологічних інновацій та розробила напівавтоматичне обладнання. Хоча це була не повністю автоматична виробнича лінія, що використовувала не найпередовіші на той момент технології, завдяки напівавтоматичним та напівавтоматизованим виробничим лініям та ручному виробництву вдалося значно скоротити інвестиції в обладнання та підвищити гнучкість виробничого процесу. Компанія BYD швидко захопила ринок, оскільки собівартість її продукції була на 30–40 % нижчою, ніж у конкурентів з Японії та Південної Кореї;

– попит, як ключовий фактор успіху китайських інновацій. Наслідком підвищення попиту ринку стали вигідні умови розвитку та застосування інновацій підприємствами КНР. Динаміка попиту стимулювала збільшення обсягів ринку інноваційних продуктів, вироблених підприємствами КНР. Це дозволило їм підвищити технічний рівень знань та інновацій. Різні економічні, соціальні та культурні особливості довкілля (умови ринку) змусили підприємства КНР стати ближчими до споживача і краще вивчити його запити. Наприклад, великомасштабне інфраструктурне будівництво в КНР надає китайським компаніям, що займаються будівельною технікою, великий ринковий

простір і дає можливість почати з низькорівневого ринку, поступово нарощуючи використання технологічних інновацій у власній діяльності. У той же час період централізованого будівництва зарубіжної інфраструктури минув, раніше вироблена продукція машинобудування не задовольняла потреби великомасштабного будівництва в КНР;

– нестача первинних інновацій. Первинні інновації – один із ключових показників інноваційного рівня підприємства чи країни. В даний час їх відсутність є серйозною проблемою: в основному це мала кількість науково-технічних ідей та передових дослідницьких розробок, недостатність технічних резервів у підприємств для стратегічних змін у їхньому технічному розвитку, відсутність таких компаній, як «Apple Inc.» і «Tesla Motors», які здійснили переворот на ринку і мають значний інноваційний потенціал [3];

– акцент на інновації, що орієнтовані на ринок, в умовах слабких виробничих і технічних потужностей. Китайські інновації розробляються в умовах процесів глобалізації та відкритості ринку, особливо якщо порівнювати їх розвиток з аналогічними процесами в Японії та Південній Кореї. Підприємства КНР на внутрішньому ринку прямо конкурують із іноземними.

Висновки. Детальний аналіз китайської ділової практики в умовах нарощування інноваційного потенціалу дозволяє у подальших наукових дослідженнях оцінити можливість використання даного досвіду в Україні в рамках вирішення завдань її подальшого соціально-економічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Dodgson M., Gann D., Philips N., The Oxford Handbook of Innovation Management. New York : Oxford Univ. Press, 2014. 720 p.
2. Prud'homme Dan, Zhang Taolue China's intellectual property regime for innovation: risks to business and national development. Cham: Springer, 2019. 246 p.
3. Yip G., McKern B. China's Next Strategic Advantage: From Imitation to Innovation. Cambridge MA : MIT Press, 2016. 304 p.
4. Ze-Lei Xiao, Ru-Guo Fan, Xin-Ya Du Measurement and Convergence of China's Regional Innovation Capability. Science, technology & society: an international journal devoted to the developing world. 2019. Vol. 24 : Number 1. P. 1–28.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В
УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

Головна редакторка *М. П. Гречук*
Дизайн обкладинки *Т. А. Маслак*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 5,1.
Тираж 50 пр. Зам. № 217/1972.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.